

ББК 60.524.251+60.027+60.028,13

T52

УДК 316.647.5+172.3

Рекомендовано до друку вченою радою університету,
протокол №1, від 31 серпня 2007 року.

За повного або часткового відтворення матеріалів цього
видання посилення на нього обов'язкове.

Висловлені у виданні думки належать виключно авторам.

Редакційна колегія:

В.О. Бакальчук

М.А. Козловець

В.С. Крисаченко

Л.І. Мазука

П.Ю. Саух (керівник)

T52

**Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності:
Матеріали засідання "круглого столу" від 29 травня 2007 р. / За
заг. ред. П.Ю. Сауха – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. –
124 с.**

У виступах учасників "круглого столу" розглянуті філософські аспекти проблеми толерантності, історичні корені проблем полікультурності та формування якостей толерантності в умовах глобалізованого світу, механізми толерантного спілкування і взаємодії в контексті міжкультурної та внутрішньокультурної комунікацій, а також висвітлені різноманітні форми прояву толерантності та інтолерантності в соціокультурному просторі сучасного українського суспільства.

60.524.251+60.027+60.028,13

© Житомирський державний університет
імені Івана Франка

ФЕДОРЕНКО Валерій Олександрович

*кандидат філософських наук, доцент,
завідувач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін
Житомирського інституту МАУП,
депутат Житомирської міської ради*

Шановні учасники "круглого столу", хотілося б поділитися своїми міркуваннями з поставленої проблеми толерантності.

Більшість виступаючих, підкресливали актуальність проблеми. Єдине, з чим не можу погодитись, це з твердженням, що одним із чинників толерантності є чітке розмежування політичних та економічних орієнтацій. Я сказав би, що це навпаки.

Коли ми сьогодні подивимося і на Верховну Раду, і на місцеві ради, а я є депутатом трьох скликань, то можу вам сказати, що якщо в минулому скликанні серед депутатів міськради було до 30 % бізнесменів, або людей безпосередньо пов'язаних з бізнесом, то в нинішньому – вже понад 70 %, депутатів пов'язані з бізнесом. Тобто, якщо раніше педагоги і медичні працівники склали більшість в міській раді, то сьогодні більшість – це представники середнього і малого бізнесу. І, як показує практика, ці обранці народу не завжди демонструють толерантність, особливо, коли вирішуються питання власності, чи переходу комунальної власності від міської громади, до інших організаційно-правових форм бізнесу.

Будучи головою наглядової ради "Агенції з управління комунальним майном" м. Житомира, я це спостерігаю на кожному

кроці. І тут виникає проблема, як поєднати особистий інтерес із інтересом громади, оскільки як тільки це торкається власності, ціни на майно, то забувається і про толерантність, і про мораль, і про чесність, і про порядність. Це перший аспект з точки зору актуальності проблеми. Другий аспект, на якому хотів би зупинитися, це толерантність як компонент суспільної свідомості.

Як же поєднати толерантність як компонент суспільної свідомості на всіх рівнях з формами суспільної свідомості? Вчора по "5 каналу" телебачення було показано сюжет про складові національної безпеки Монголії. Зрозуміло, що Монголія для України не вірець, однак найважливішою складовою національної безпеки Монголії визнається військово-патріотична свідомість.

Як професійний військовий, котрий понад 30 років віддав службі в збройних силах, хочу запитати: як поєднати толерантність як компонент суспільної свідомості з військово-патріотичним вихованням? Адже основне завдання військово-патріотичного виховання, його кінцева мета – навчити людей одержувати перемогу над ворогом в бою. І це дійсно так, не потрібно обманювати самим себе.

Ми можемо вигадувати різні слова, гасла, наприклад, "захищати батьківщину", "рідну домівку" але, щоб там хто не говорив, основне завдання це – знищення супротивника. Це завжди було притаманне, в будь-якій армії і в усі часи. Я про це говорю тому, що це має пряме відношення до діалектики форм суспільної свідомості.

Сьогодні життя виводить толерантність на перший план як компонент суспільної свідомості, тому що сучасний світ, після розпаду СРСР став однополярним, і як ніколи потребує осмислення цього феномена.

І третє, на що я хотів би звернути увагу – це толерантність як якість діяльності. Якщо проаналізувати діяльність, то її складовими можуть бути толерантна мета, але не толерантні засоби її досягнення. Тому, на мій погляд, лише через толерантну мету, толерантний засіб, може буде досягнутий і толерантний результат. Сьогодні, як приклад, можна навести створення міжфракційного об'єднання "Порозуміння" у міській раді, коли при вирішенні проблем громади її представники демонструють і злагоду, і порозуміння, і толерантну діяльність. Дякую за увагу.